

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 21. jul 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 21. jula 2011. godine

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA O ZAŠTITNIM MERAMA IZ LIČNIH RAZLOGA
ZA SVEDOKA DST-051**

Tužilaštvo
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. ISTORIJAT POSTUPKA I ARGUMENTACIJA

1. Dana 20. juna 2011. godine Stanišićeva odbrana (dalje u tekstu: odbrana) podnela je poverljivi Stanišićev zahtev za zaštitne mere za svedoke DST-051, DST-032 i DST-035 (dalje u tekstu: Zahtev), kojim je, između ostalog, tražila svedočenje na zatvorenoj sednici i korišćenje pseudonima za svedoka DST-051.¹ Odbrana je navela da su i Republika Srbija (dalje u tekstu: Srbija) i svedok stali na stanovište da su zaštitne mere opravdane jer bi javno svedočenje svedoka ugrozilo interese nacionalne bezbednosti Srbije.² Odbrana je takođe navela da je svedok zabrinut za svoju bezbednost i bezbednost svoje porodice ukoliko njegovo svedočenje bude javno.³

2. Dana 21. juna 2011. godine Simatovićeva odbrana je rekla da po tom pitanju ne zauzima stav.⁴ Tužilaštvo je navelo da tada nije imalo dovoljno informacija da bi zauzelo stav, ali je predložilo da Veće razmotri odobravanje zaštitnih mera manjeg obima kao što su korišćenje pseudonima i izobličenje slike.⁵ Svedok je potom ispitan u vezi sa zahtevom za zaštitne mere i dodatno je pojasnio razloge za njih.⁶ Svedok je rekao da ne strahuje da će biti fizički ugrožen, već se plaši reperkusija koje mogu negativno da utiču na njega i njegovu porodicu.⁷ Već se dogodilo da su članovi svedokove porodice izgubili posao kada su poslodavci saznali da su u srodstvu sa svedokom.⁸ Svedok se plaši da će se njegova porodica suočiti s daljim reperkusijama ako njegov identitet bude obelodanjen.⁹ Međutim, svedok je priznao da su sredstva javnog informisanja 1991. godine obelodanila njegov identitet i zanimanje.¹⁰ Veće je na osnovu argumentacije privremeno odobrilo zaštitne mere svedočenja na zatvorenoj sednici, korišćenja pseudonima i izobličenja slike i glasa, uz odluku zasnovanu na meritumu zahteva koja sledi.¹¹

II. MERODAVNO PRAVO

¹ Zahtev, par. 16.

² Zahtev, par. 8-9. Ova odluka će se samo baviti zahtevom za zaštitne mere na osnovu sigurnosti i dobrobiti svedoka i njegove porodice.

³ Zahtev, par. 10-13.

⁴ T. 11622.

⁵ T. 11622-11624.

⁶ T. 11626-11633.

⁷ T. 11627.

⁸ T. 11627, 11632.

⁹ T. 11627-11628, 11632.

¹⁰ T. 11632.

¹¹ T. 11634-11635.

3. Pravilo 75(A) Pravidnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravidnik) predviđa sledeće:

Sudija ili pretresno veće mogu, *proprio motu* ili na zahtev bilo koje od strana, žrtve ili svedoka o kom se radi ili Službe za žrtve i svedoke, nalogom odrediti odgovarajuće mere za očuvanje privatnosti i zaštitu žrtava i svedoka, pod uslovom da one nisu u suprotnosti s pravima optuženog.

4 Veće je u svojim ranijim odlukama navelo svoj test za odobravanje zaštitnih mera iz ličnih razloga za svedoke:¹²

[S]trana koja traži zaštitne mere za svedoka mora da pokaže postojanje objektivno utemeljene opasnosti za bezbednost ili dobrobit svedoka ili članova svedokove porodice ukoliko se sazna da je svedok svedočio pred Međunarodnim sudom. Taj standard može se zadovoljiti ako se pokaže da su svedoku ili članu svedokove porodice bile upućene pretnje. On se takođe može [zadovoljiti] ako se pokaže postojanje kombinacije sledeća tri faktora:

1. svedokovo svedočenje može da isprovocira lica koja žive na konkretnoj teritoriji;
2. svedok ili njegova porodica žive ili rade na toj teritoriji, imaju nekretnine na toj teritoriji ili imaju konkretne planove da se vrate i žive na toj teritoriji;
3. postoji nestabilna bezbednosna situacija na toj teritoriji koja je posebno nepovoljna za svedoke koji se pojavljuju pred Međunarodnim sudom.

5. Veće je, osim toga, navelo sledeće:¹³

Iako odobravanje zaštitnih mera jeste i treba da bude izuzetak od pravila na javnom suđenju, ne može se previsoko postaviti prag za to kada treba odobriti zaštitne mere. Na primer, ako bi se isključila lica koja nisu stvarno doživela upućivanje pretnji ili maltretiranje, to bi prkosilo svrsi mera, a to je zaštita od opasnosti koje bi mogle da se dogode kao posledica svedočenja. Veće stoga mora da oceni rizik, a ta ocena sama po sebi sadrži određeni stepen opreza, kao i mogućnost greške, za svaki slučaj.

III. DISKUSIJA

6. Veće napominje da svedoku DST-051 i njegovoj porodici nisu bile upućene pretnje, niti je svedok izrazio strah da bi on ili njegova porodica bili fizički ugroženi. Veće, osim toga, napominje da je javnosti već poznato za koga je svedok radio, budući da su sredstva javnog informisanja izveštavala o tome 1991. godine. Veće smatra da su otkazi s posla koje su dobili članovi svedokove porodice bili posledica toga što je ranije obelodanjeno za koga svedok radi. Veće, osim toga, smatra da argumentacija odbrane i svedoka ne pokazuje da će sadržina svedokovog svedočenja isprovocirati određena lica.

¹² T. 3691-3693.

¹³ *Ibid.*

Stoga, s obzirom na to da svedok nije pokazao postojanje objektivno utemeljene opasnosti za svoju ličnu bezbednost ili dobrobit ili bezbednost ili dobrobit članova njegove porodice, Veće odbija da svedoku odobri tražene zaštitne mere po osnovu razloga lične bezbednosti.

IV. DISPOZITIV

Iz navedenih razloga, na osnovu pravila 75(A) Pravilnika, Veće

ODBIJA Zahtev u delu koji se odnosi na molbu zasnovanu na bezbednosti i dobrobiti svedoka DST-051 i njegove porodice.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 21. jula 2011. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]